

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 32.

Götheborgske

Spionen.

Lördagen, den 6 Augusti 1768.

Min Herre!

Den Zelotes, som uti N:o 27 af Eder Spion, ifrat emot Lundska Jubel-Balen, war en af mine wänner på Landsbygden, några mil härifrån.

Han har längesedan begärdt, genom bref, det jag wille, uti hans namn, beswara hans Critique: men i det stället tåktes m. H. tillåta mig från sin Spion små-bannas på denne redelige Zelotes, som warit nitisk, men icke wisliga. Framlestwer.

Blif ej ond, min Wån, om jag wågrar at efterfölja din begäran, at gå i frig med dig, mot Lundska Jubel-Balen, utan snarare tager sak emot dig. Jag wet wäl at dit nit hårrörde af renare källor, än din Motsägare gissar, ja kanske renare än han känner; men jag säger dock som han, at du warit i orid, jag lägger ock till: på orätt ort grantagad. Jag wet du aldrig har sedt Lunds Academie;

Di

mie;

mie; men du har sedt andra; och fåre! Mån du då säg en så allvarsam och granlagad Christendom som du fordrar; nej! tvärtom: du lär hafwa sedt huru största delen, både i låra och lefverne tappert wisadt, det de woro wisda skilde från de wilsefarande Hallenser och Pietister.

Du beropar dig på store Theologer, som inter förstådt annat än at taga Theologien, som en practisk wetenskap: du anförer af dem, synnerligen af Fresenius en hop skriftens språk, som skulle wisseligen gifwa dans, spel och Comödier sista stöten, om de togos i sin enfaldiga gaste mening.

Men jag märker at hwarken du eller dine Favorit-Theologer synnerligen förstådt den nymtliga Metaphysican, genom hwilkens högt gärlande tilhjelp, medelst de lärdaste Hög-Skollå Distinctioner, wåre moderne Theologer kunna få, på samma practiska språk, en hel annan förklaring.

Menar du at wårt Folk wil taga til efterföljd de Apostoliska Tidernas Christne, bland hwilke de lustbarheter, som med en rätt Christli efterföljd ej kunde wäl förenas, eller åtminstone gäfwro den swage Brodren anstöt: af hela Församlingen ogillades: ja räknades ofta bland det man i dopet, under namn af pompa diaboli *, affwuret?

Hwad tänker du på, som i wårt präktiga och

* Se Bäckers Kyrko-Ceremonier och Dingham.

lustiga Göttheborg, wil framdraga de tiders
enfaldiga tänkesätt?

Enfaldiga Landtbo=snille, som osmakeligen
framförer Crantsens raisonemens om Grön=
ländska danse=gillen, samt huru Christeligen
Danske Missionairerne på Malabariska kusten
firade sin kyrkas Jubel=Fest, med så rörande
andakt at den drivvet danselustan, med sels=
we Lucifer, långt därifrån norr öfver Cauca=
siska bergs=ryggarne!

Men du, som läser en bok enfaldigt, utan
at först fråga efter af hvad parti Auctor är,
lär ej wetat at Crantsen waret Hernhutare;
och kan fölgakteligen ej hafwa rätt i någon
sats.

Ej heller lär du wäl estersinnadt, at det är
stor skilnad på en och samma lustbarhet, an=
skåld af plumpe Grönlänningar uti sina illa
luktande sälfkins pelsar; eller grofhyllige, ofäm=
made, bredmunte Malabarer, hwilka både
folkslag icke förstå ringaste steg i Franska dan=
sekonsten, och kunna ju omögeligen dansa ostol=
digt, och wære wälkuktande, finhyllige, wäl
utfirade Cavallerer och Skönheter!

Äf så bindande skäl, som både din Mottfä=
gare och jag nu anfördt emot dig, lär du lätt
finna at du, som han säger, warit oredigt
granlagad. Hade du taget mig til rådsjinn=
nan du tadlat, skulle jag lärde dig tadla sma=
feligare.

Du wet ju, at man wid våra Academies

använder berömlig omsorg at lära ungdomen de Romerska antiquiteterna, bland hvilka en god tredjedel angår Romerska lustbarheterna. Af fruktan at ungdomen, vaktadt de lifligaste målningar i föreläsningar, böcker och Disputationer, ej torde ändå så nog lesiwande intryck af de Romerska lekarna; så tyckes mig det ej waret så galet, om wid Jubelfesten i Lund, i stället för nu brukelige Fransske lekarna, heldre blifwet walde Romerske, såsom de fordom til åtskilliga honetta Guds meligheters ära anställdes: huru högsårdt skulle det icke klingadt om Högskolan gifwet echo af et: *Vo Bacche!*

Men at tala alswarsamt! det är, efter min tanke, wärkeligen til ingen nytta at ifra mot dans och flera dylika gerningar, om hwilkas moralite är stridighet. Gör roten af trädet godt, så blir wäl godt af grenarne. Blir i hjertadt en alswarlig Christendom, så faller sáfängeligheten efter hand. Då har man sanneligen intet så fötyligt begrep om fött, som din contrapart i Spionen pag. 220 wil insmyga; utan man tror då, liksom du och jag, samt hwarje wältydande Skriftens läsare tror, at fött är alt det, som ej är födt af Guds Anda.

Men om dansar och dylika ting härleda sig från så hög födelse, det kan du i all tyshet låta din wederdeloman sielf få efter sinna.

Får wäl, min gode Zelotes, och betänk dig bättre,

bättre, innan du en annan gång angriper vår
 Fara fåfånga.

Sincerus.

Kyrko-tidningar

I Domkyrko = Församlingen födde 3 Gossar
 och 2 Flickobarn. Wigde Tensjutaren i Carl-
 stad Måster Hans Lagergren och Jungfru
 Maria Borgström.

I Kronhus = Församlingen födde 3 och dödt 1
 barn af koppor.

Kundgörelser.

Härigenom kundgöres, at för rätte egaren
 äro förkomne 2 stycken Actier, af Nya Ost-
 Indiska Compaaniet utgifne, den ene under
 N:o 1654, stor Dal. 600 S:mt, hwar på 50
 pro-Cent äro på Actien quitterade, och den
 andre under N:o 3475, stor Dal. 1000 S:mt,
 med 85 pro-Cent på Actien quitterade. Den
 eller de, som om desse Actier någon kundskap
 ega, och kunna dem til rätta skaffa, anmodas
 at dem inlemnna på Ost-Indiska Compa-
 niets Contoir, hwaråst emot en sådan redlighet
 man hafwer at undfå Dal. 100 R:mt för
 hwardera. I medlerid lemnas til underrättel-
 se, at Actierne äro, såsom förkomne, på bemel-
 te Contoir annoterade, och kunna intel nyttjas
 af annan, än rätte egaren, så mycket mindre,

som, för felande infättning, deras rätt, enligt 4 S. i Hans Kongl. Majestäts Nådiga stadfästelse, är i annars hand förlorad, men för honom, som igenom infättning i rättan tid bevakat sin rätt, förvarad.

Hos Herr Nils Lundvall är nyligen ankommet Engelskt säl-läder och Kalf-skin, Engelskt ten och bly, Dykt fensterglas, Engelskt ost af den aldrabäste, veritable Engelske tobaks-carduser, extra fin canaster, likaledes alla sorter paper, reals cardus-päst och skrif-paper, alla sorter specerier, oljer och färgewaror, m. m. som säljas både i parti och minut til det lindrigaste priset.

Hos Herrar Grill och Petersen finnas för billigaste pris til köps, Benedict twäl, bomull, ätskilliga sorter mandel, corinter, bomolja, Engelskt säl-läder, och Kalf-skin, ätskilliga sorter Riga och Marswa lin, fensterglas, och fisk waror, samt nyligen inkommen Petersburger talg, m. m., som ej så noga kan specificeras.

Handelsmannen H. Lars Blekman i Warberg försäljer nu och framdeles i minut winer och brånwiner emot billigaste priser; äfwen som han i instundande Bartholds-måffo marknad, och eljest lofwar efter all möglighet dem med spisning betjena, som det kunna ästunda; allenast et par timmar förut sådant beställes.

Bästa bord-smör i fjerdingar och ottingar, god ost, samt Engelskt cardus-tobak, med mera finnes

finnes mot lindriga priser hos Handelsmannen Herr Peter Bagge, junior, boende hos Handelsmannen Herr Elisier Bagge på stora Hamnegatan.

De som åstunda at ombyta eller köpa sedlar uti tredje Classens dragning i Dortmundska Lotteriet, behåga sig i tider hos Fru Elisabeth Barthengren insinna; emedan sedlarna innan kort för dragningens hastiga verkställande skul, skola återvändas. Listan til andra Classens dragning wäntas med nästa Post.

Fabriqueuren Fred. Er. Bismarcks för detta tillhöriga, på Klådpråffare gatan belägna hus och gård, så wäl som selskwa fårg och Tryckerie-inrättningarna, med all tillhörande redskap, blifwer nästa Michaeli tid ledigt at tillträdas, antingen genom köp, eller arrende. Närmare och årforderlig underrättelse häröfver erhålles hos Herr Johan G. Ekman.

Til förtreteligheters förebyggande, gifwes härmed tillkänna, at, däråst hos någon skulle upwisas en Cautions-skrift, som af framledne Supercargeuren Herr Frans Walter förregistres vara undertecknad, och uti hwilken Cautions-skrift i flera mål röges tydeligen betydliga omständigheter, hwilka man ej här wil anföra; den samma genom denna, och flera almänna kundgörelser, såsom oriktig, göres til intet, i hwars hand den ock wara mande.

Nya Försöken, til uppbyggelig förklaring öfwer

öfwer Evangeliska Sön- och Högstidsdags Ter-
terne, i affigt på en Hand-Postilla, hwarom
genom Götheborgska Magazinet den 27 Nov.
1766 N:o 48 kundgjordes; äro nu på Trycke-
riet färdige, bestående af 52 och et halft ark.
Behagade altså de, hwilke, enligt den Kund-
görelsen, undfått Pränumerations-sedlar, näst-
kommande Löggerdag sina Exemplar, emot sed-
larnes återställande och tilökningens erläggande,
a 18 öre S:mt stycket, hos Herr Doctor
Beyer låto uttaga. Och kunna annars Exem-
plar af samma Försök bekommas, på tryck-
paper, för 4 Dal. S:mt, och på påst-paper,
för 6 Dal. dito; af hwilket senare slag alle-
nast några få äro tryckta.

Uti instundande Larmsåffo marknad finnas
uti Bokbindaren Lundbergs bod på torget,
Fransöfka, Ungelska, Tyfka och Swenska in-
burdna böcker samt Landcartor til billigt pris.

På Etalbergiska Boktryckeriet säljas nyll-
gen från Stockholm ankomna Exemplar och
Piecer, näml. Den Förnuftige Fritänkaren.
Den Pratsjuke Fritalaren. Konung Gust.
Adolphs och Fröken Ebba Brabes märkwär-
diga Kärleks-Handel. Wilmans Eccles.
Werk. Pontoppidans Tros-Spegel. Be-
kummerlösa Stunder med Förklaring, Swar,
Erindringar, Genswar, Undersökning, til Herr
Författaren, Swar och Anmärkningar, med
flera, som kunna ses af Catalogen, och fram-
deles tilfälleswis skola uti Spionen införas.